

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) ตั้งขึ้นโดยสหภาพยุโรป ในปี 1990 เพื่อเป็นแนวทางในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนภาษาทุกประเทศในสหภาพยุโรปให้มีมาตรฐานการสอนและการประเมินความสามารถทางภาษา ร่วมกัน (Council of Europe, 2001) ปัจจุบัน CEFR เป็นที่นิยมใช้อย่างกว้างขวาง ในการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำทางภาษาที่ใช้ในจุดประสงค์หลากหลาย ได้แก่ การสมัครงาน การสมัครเรียน และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ได้มีนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา พิจารณาจัดให้ผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษา ทุกคนเข้ารับการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบมาตรฐาน โดยสามารถเทียบเคียงผลกับ CEFR หรือมาตรฐานอื่น เพื่อให้ทราบระดับความสามารถของผู้เรียน (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2559)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นสถาบันอุดมศึกษาในระบบเปิด ที่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างจากการเรียนในระบบปิดทั่วไป จึงได้พัฒนาแบบทดสอบวัดสมรรถภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หรือ STOU-EPT (Sukhothai Thammathirat Open University English Proficiency Test) โดยคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สำหรับใช้ในการวัดความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษของผู้ที่ประสงค์จะสมัครเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา โดยการจัดสอบแบบกระดาษ (Paper pencil test) วัดความสามารถ 5 ด้าน ได้แก่ Dialogue, Vocabulary, Structure, Writing และ Reading ข้อสอบทั้งหมดจัดเก็บในระบบคลังข้อสอบที่พัฒนาขึ้นโดยสำนักทะเบียนและวัดผล จัดสอบปีละ 4 ครั้ง พร้อมกับการสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ณ สนามสอบทุกจังหวัดทั่วประเทศ แต่เนื่องจากโครงสร้างข้อสอบดังกล่าวกำหนดขึ้นสำหรับใช้ภายในมหาวิทยาลัย การสอบจึงเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ประสงค์จะศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก การนำผลไปใช้อ้างอิงในกรณีอื่นๆ จึงยังไม่แพร่หลายมากนัก

ในปี 2553 มหาวิทยาลัยได้พัฒนาข้อสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ STOU-EPT โดยสร้างข้อสอบให้สอดคล้องตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) ซึ่งเป็นกรอบอ้างอิงทางภาษาที่เป็นสากล และสอดคล้องกับนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตาม

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา พ.ศ. 2559 ข้อสอบที่พัฒนาขึ้นมีการวัดทักษะภาษาอังกฤษ 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการฟัง (Listening) ทักษะโครงสร้างไวยากรณ์ (Structure) และทักษะการอ่าน (Reading) การวัดคุณลักษณะดังกล่าว มีรูปแบบข้อคำถามและรูปแบบการตอบที่หลากหลาย รวมทั้งมีการวัดทักษะการฟัง ซึ่งต้องควบคุมคุณภาพเสียงให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันทุกสนามสอบ เพื่อให้การสอบมีความเป็นมาตรฐาน และวัดความรู้ความสามารถของผู้เข้าสอบได้สอดคล้องกับคุณลักษณะตามแต่ละทักษะมากยิ่งขึ้น สำนักทะเบียนและวัดผล จึงได้พัฒนารูปแบบการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ STOU-EPT จากการทดสอบแบบกระดาษ เป็นการสอบด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และมีชื่อเรียกการทดสอบนี้ว่า Sukhothai Thammathirat Open University English Proficiency Test (E-Testing) หรือที่เรียกสั้นๆว่า STOU-EPT (E-Testing)

ระบบจัดการการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ STOU-EPT (E-Testing) ที่พัฒนาขึ้น แล้วเสร็จในปี 2559 ประกอบด้วยระบบย่อย 4 ระบบ ได้แก่ ระบบลงทะเบียนสอบ ระบบคลังข้อสอบ ระบบบริหารจัดการการสอบแบบ Master Form และระบบสารสนเทศงานทะเบียนออนไลน์ ข้อสอบทั้งหมดที่สาขาวิชาศิลปศาสตร์พัฒนาขึ้นได้ถูกจัดเก็บในระบบคลังข้อสอบโดยระบบบริหารจัดการการสอบแบบสามารถสุ่มจัดฉบับได้แตกต่างกัน 64 แบบ โดยมีการทดลองระบบสอบไปเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2559 ด้วยแบบทดสอบฉบับตัวอย่าง จำนวน 100 ข้อ มีอาสาสมัครเข้ารับการทดสอบ 21 คน ผลการทดสอบระบบ พบว่า ผู้เข้าทดสอบระบบมีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดที่นั่งสอบ ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์/หูฟัง และบรรยากาศของห้องสอบเอื้อต่อการทำข้อสอบ

การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ STOU-EPT (E-Testing) ได้เปิดสอบอย่างเป็นทางการครั้งแรกเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2560 มีบุคคลทั่วไปสมัครสอบ 18 คน ครั้งที่ 2 จัดเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2560 โดยเปิดสอบที่ห้องห้องปฏิบัติการทดสอบด้วยคอมพิวเตอร์ ชั้น 5 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา และศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. อีก 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ.นครศรีธรรมราช ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. นครสวรรค์ ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ.อุดรธานี ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. ลำปาง มีบุคคลทั่วไป สมัครสอบทั้งสิ้น 22 คน ครั้งที่ 3 เป็นการจับสอบให้เฉพาะกลุ่มบุคลากรขององค์การอาหารและยา จัดเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2560 มีผู้สมัครสอบ 62 คน ณ ห้องปฏิบัติการทดสอบด้วยคอมพิวเตอร์ ชั้น 5 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ผู้เข้าสอบส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากเช่นเดียวกัน เนื่องจาก การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ STOU-EPT (E-Testing) ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชาพัฒนาขึ้น มีจุดเด่นในเรื่องของระบบการจัดการการสอบที่มีความรัดกุม ปลอดภัย เชื่อถือได้ และทราบผลคะแนนทันที รวมทั้งการพัฒนาข้อสอบและเกณฑ์ที่ใช้ เป็นไปตามกรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ซึ่งเป็นกรอบอ้างอิงทางภาษาที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลในปัจจุบัน

จากที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ข้อสอบที่อยู่ในคลังข้อสอบของ STOU-EPT (E-Testing) มีโครงสร้างข้อสอบเป็นไปตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ซึ่งได้รับการพัฒนาโดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างข้อสอบ ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ผู้เข้าสอบ

จึงเชื่อมั่นในคุณภาพของข้อสอบได้ระดับหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อสอบมีความน่าเชื่อถืออย่างสมบูรณ์ตามหลักการทางการวัดและประเมินผล จึงควรมีการตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบ เพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของข้อสอบตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) และเพื่อให้กระบวนการดังกล่าวดำเนินการอย่างเป็นเหตุเป็นผล มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และมีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบกับเกณฑ์ของ CEFR โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และศึกษาความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของแบบทดสอบ STOU-EPT (E-Testing) กับการสอบวัดความรู้ทางภาษาอังกฤษอื่น ที่ผ่านการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว การดำเนินการดังกล่าว จึงควรดำเนินการผ่านกระบวนการวิจัย โดยนำหลักการทางวัดและประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบคุณภาพเป็นแนวทางในการดำเนินการ ทำให้ได้ข้อสอบที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ เป็นไปตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) โดยสมบูรณ์ เป็นที่ยอมรับของนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษได้ รวมทั้งนำผลการสอบไปใช้อ้างอิงแก่หน่วยงาน หรือสถานศึกษาอื่นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ STOU-EPT (E-Testing) ตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) ในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 กระบวนการสร้างแบบทดสอบ
- 1.2 โครงสร้างแบบทดสอบแต่ละ Part ตามเกณฑ์การสร้างข้อสอบของ CEFR
- 1.3 ความยากง่าย และอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ
- 1.4 สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบแต่ละ Part

2. เพื่อตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ของ แบบทดสอบ STOU-EPT (E-Testing) กับแบบทดสอบที่ผ่านการเทียบระดับความสามารถตามเกณฑ์ของ CEFR เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การตรวจสอบคุณภาพข้อสอบวัดสมรรถภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ STOU-EPT (E-Testing) จำนวน 400 ข้อ ที่เริ่มใช้ตั้งแต่ปี 2560 - 2562 กับกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) ใน 3 ระดับ คือ A2 B1 และ B2

1.2 การตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ของแบบทดสอบ STOU-EPT (E-Testing) เป็นการตรวจสอบกับแบบทดสอบที่ผ่านการเทียบระดับความสามารถตามเกณฑ์ของ CEFR แล้ว ได้แก่ แบบสอบที่ใช้ในการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (SWU-SET) และ IELTS

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) จำนวน 4 คน (รายนามดังภาคผนวก ก)

2.2 ประธานคณะกรรมการออกข้อสอบ ที่ได้รับการสนับสนุนทุนพัฒนาคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเข้ารับการฝึกอบรมการพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษ ณ Centre for Research in English Language Learning and Assessment University of Bedfordshire จำนวน 1 คน

2.3 อาสาสมัครเข้ารับการทดสอบ STOU-EPT (E-Testing), SWU-SET และ IELTS ที่มีผลการสอบ STOU-EPT (E-Testing) ระดับ A2 ทุกทักษะ จำนวน 10 คน ระดับ B1 ทุกทักษะ จำนวน 10 คน และระดับ B2 ทุกทักษะ จำนวน 10 คน รวมจำนวน 30 คน

นิยามศัพท์/นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1. **ข้อสอบวัดสมรรถภาพในการใช้ภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช** หมายถึง ข้อสอบที่ใช้ในการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หรือ STOU-EPT (E-Testing) สำหรับใช้ในการวัดความรู้ภาษาอังกฤษของบุคคลทั่วไปที่ต้องการทราบความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษของตนเอง หรือนำไปเป็นหลักฐานเพื่อประกอบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา หรือบรรจุเข้าทำงาน ประกอบด้วยการวัดทักษะ 3 ด้าน คือ Listening, Structure และ Reading โดยใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เป็นการสอบผ่านระบบคอมพิวเตอร์ สอบเสร็จทราบคะแนนสอบ และระดับความสามารถของผู้สอบทันที

2. **กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages หรือ CEFR)** หมายถึง มาตรฐานการประเมินทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษ เพื่อการทำงานและการเรียนในสถาบันการศึกษาของแต่ละประเทศ โดยการระบุระดับความสามารถในแต่ละช่วงคะแนนของแต่ละทักษะ ประกอบด้วย 6 ระดับ ลำดับความสามารถจากระดับต่ำไปสูง ประกอบด้วย A1 A2 B1 B2 C1 และ C2 ในส่วนของข้อสอบที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชพัฒนาขึ้น จะประกอบด้วยระดับ A2 B1 และ B2

3. **โครงสร้างแบบทดสอบ** หมายถึง ส่วนประกอบของแบบทดสอบ STOU-EPT (E-Testing) ประกอบด้วยจำนวนข้อตามน้ำหนักความสำคัญของแต่ละเนื้อหา และลักษณะของข้อสอบที่แตกต่างกันตามกลุ่มเนื้อหาของข้อสอบที่มุ่งวัด

4. **การตรวจสอบคุณภาพข้อสอบวัดสมิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช** หมายถึง การประเมินคุณภาพของข้อสอบในประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการสร้างแบบทดสอบ โครงสร้างแบบทดสอบ ความยากง่าย และอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ สมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ และความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของแบบทดสอบ STOU-EPT (E-Testing) ตามกรอบการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป กับแบบทดสอบที่ผ่านการเทียบระดับความสามารถตามเกณฑ์ของ CEFR เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อสอบที่ใช้ในการจัดสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ STOU-EPT (E-Testing) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชได้มาตรฐานตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR)

2. คะแนนสอบ STOU-EPT (E-Testing) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชได้มาตรฐาน ผู้สอบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางเทียบเท่ามาตรฐานสากล

3. เป็นการยกระดับการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ให้เป็นแหล่งบริการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ ที่ได้มาตรฐานระดับสากล

